

31997L0009

L 84/22

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

26.3.1997

DYREKTYWA 97/9/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 3 marca 1997 r.
w sprawie systemów rekompensat dla inwestorów

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 57 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Instytutu Walutowego ⁽³⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 189b Traktatu ⁽⁴⁾, odwołując się do wspólnego tekstu zatwierdzonego dnia 18 grudnia 1996 r. przez Komitet Pojedynczy,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) 10 maja 1993 r. Rada przyjęła dyrektywę nr 93/22/EWG w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych ⁽⁵⁾; powyższa dyrektywa stanowi podstawowy instrument realizacji rynku wewnętrznego w sektorze przedsiębiorstw inwestycyjnych.
- (2) Dyrektywa 93/22/EWG ustanawia reguły ostrożnościowe, których przedsiębiorstwa inwestycyjne są zobowiązane stale przestrzegać, w tym reguły dotyczące ochrony w możliwie największym stopniu praw inwestorów odnośnie do posiadanych przez nich środków lub instrumentów finansowych.
- (3) Żaden system nadzoru nie jest jednak w stanie zapewnić pełnej ochrony, szczególnie gdy dokonywane są działania przestępcze.
- (4) Ochrona inwestorów i utrzymanie zaufania do systemu finansowego są podstawowymi elementami ukończenia i prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego w tej dziedzinie; w tym celu niezbędne jest, aby każde Państwo Członkowskie posiadało system rekompensat dla inwestorów, gwarantujący zharmonizowany, minimalny poziom ochrony przynajmniej małych inwestorów, w przypadku gdy przedsiębiorstwa inwestycyjne nie

są w stanie wypełniać swoich zobowiązań w stosunku do swoich klientów inwestorów.

- (5) Mali inwestorzy mogą nabywać usługi inwestycyjne w oddziałach przedsiębiorstw inwestycyjnych Wspólnoty lub w ramach transgranicznego świadczenia usług, z takim samym stopniem zaufania, jakby zwracali się do krajowych przedsiębiorstw inwestycyjnych, będąc świadomi zharmonizowanego poziomu ochrony, w przypadku gdy przedsiębiorstwo inwestycyjne nie jest w stanie wypełniać swoich zobowiązań w stosunku do swoich klientów inwestorów.
- (6) Przy braku tego rodzaju minimalnej harmonizacji i w trosce o ochronę inwestorów przyjmujące Państwa Członkowskie mogłyby uważać się za uprawnione do zobligowania przedsiębiorstw inwestycyjnych innych Państw Członkowskich, działających za pośrednictwem oddziałów lub opierając się na swobodzie świadczenia usług, do uczestnictwa w systemie rekompensat przyjmującego Państwa Członkowskiego, w sytuacji gdy przedsiębiorstwa te nie należą do systemu rekompensat dla inwestorów w swoim Państwie Członkowskim lub należą do systemu uznanego za nieoferujący równoważnej ochrony; taki wymóg byłby niekorzystny dla funkcjonowania rynku wewnętrznego.
- (7) O ile w większości Państw Członkowskich istnieją obecnie systemy rekompensat dla inwestorów, to nie obejmują one zwykle wszystkich przedsiębiorstw inwestycyjnych, które posiadają wyłączenie na działalność, przewidziane w dyrektywie 93/22/EWG.
- (8) Każde Państwo Członkowskie jest zobowiązane do posiadania systemu lub systemów rekompensat dla inwestorów, których uczestnikami są wszystkie takie przedsiębiorstwa inwestycyjne; każdy system musi obejmować środki i instrumenty finansowe, w których posiadaniu znajduje się przedsiębiorstwo inwestycyjne i które związane są z operacjami inwestycyjnymi inwestora i które nie mogą być zwrócone inwestorowi, gdy przedsiębiorstwo inwestycyjne nie jest w stanie wypełniać swoich zobowiązań wobec swoich klientów inwestorów; w żadnym razie nie stanowi to uszczerbku dla reguł i procedur stosowanych w każdym Państwie Członkowskim odnośnie do podejmowania decyzji w przypadku niewypłacalności lub likwidacji przedsiębiorstwa inwestycyjnego.
- (9) Definicja przedsiębiorstwa inwestycyjnego obejmuje instytucje kredytowe, które są upoważnione do świadczenia usług inwestycyjnych; każda taka instytucja kredytowa musi być również zobowiązana do uczestnictwa w systemie rekompensat dla inwestorów, jeśli chodzi o dokonywane przez nią operacje inwestycyjne; jednakże nie jest

⁽¹⁾ Dz.U. C 321 z 27.11.1993, str. 15 i Dz.U. C 328 z 31.12.1994, str. 27.

⁽²⁾ Dz.U. C 127 z 7.5.1994, str. 1

⁽³⁾ Opinia wydana dnia 28 lipca 1995 r.

⁽⁴⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 1994 r. (Dz.U. C 128 z 9.5.1994, str. 85), wspólne stanowisko Rady z dnia 23 października 1995 r. (Dz.U. C 320 z 30.11.1995, str. 9) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 1996 r. (Dz.U. C 96 z 1.4.1996, str. 28). Decyzja Rady z dnia 17 lutego 1997 r. oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 lutego 1997 r. (Dz.U. C 85 z 17.3.1997).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 141 z 11.6.1993, str. 27.

konieczne, aby instytucja kredytowa należała do dwóch różnych systemów, gdy jeden odpowiada wymogom niniejszej dyrektywy oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów⁽¹⁾; jednak w przypadku przedsiębiorstw inwestycyjnych, które są instytucjami kredytowymi, może być trudne dokonanie rozróżnienia między depozytami objętymi dyrektywą 94/19/WE a środkami finansowymi posiadanymi w związku z operacjami inwestycyjnymi; należy zezwolić Państwom Członkowskim na ustalenie, która dyrektywa będzie stosowana do takich roszczeń.

- (10) Dyrektywa 94/19/WE zezwala Państwom Członkowskim na zwolnienie instytucji kredytowej od obowiązku uczestniczenia w systemie gwarantowania depozytów, gdy instytucja ta należy do systemu, który chroni samą instytucję kredytową, a w szczególności, który gwarantuje jej wypłacalność; gdy instytucja kredytowa należąca do takiego systemu jest również przedsiębiorstwem inwestycyjnym, Państwa Członkowskie posiadają również prawo do zwolnienia tej instytucji, pod określonymi warunkami, z konieczności przyłączenia się do systemu rekompensat dla inwestorów.
- (11) Zharmonizowany, minimalny poziom rekompensaty wynoszący 20 000 ECU dla każdego inwestora wystarczy do zapewnienia ochrony interesów małego inwestora, gdy przedsiębiorstwo inwestycyjne nie jest w stanie wypełniać swych zobowiązań w stosunku do swoich klientów inwestorów; wydaje się słuszne ustalenie zharmonizowanego, minimalnego poziomu rekompensaty w kwocie 20 000 ECU; jak przewiduje dyrektywa 94/19/WE, ograniczone przepisy przejściowe mogą być niezbędne w celu umożliwienia systemom rekompensat respektowanie tej kwoty, co stosuje się również do Państw Członkowskich, które w momencie przyjęcia niniejszej dyrektywy nie dysponują takim systemem.
- (12) Taka sama kwota została przyjęta w dyrektywie 94/19/WE.
- (13) W celu zachęcenia inwestorów do wykazania odpowiedniego zainteresowania w wyborze przedsiębiorstwa inwestycyjnego słuszne jest upoważnienie Państw Członkowskich do wprowadzenia wymogu, aby inwestorzy brali na siebie odpowiedzialność za część poniesionej straty; inwestor musi jednak mieć zabezpieczenie w przynajmniej 90 %, dopóki kwota wypłaconej rekompensaty nie osiągnie minimum wspólnotowego.
- (14) Systemy niektórych Państw Członkowskich oferują poziomy zabezpieczenia wyższe niż zharmonizowany,

minimalny poziom ochrony przewidziany niniejszą dyrektywą; jednakże nie wydaje się słuszne wymaganie zmiany tych systemów w tym zakresie.

- (15) Utrzymanie we Wspólnocie systemów oferujących wyższy poziom zabezpieczenia niż zharmonizowany, minimalny poziom może w obrębie tego samego terytorium prowadzić do dysproporcji w zakresie rekompensaty i do nierównych warunków konkurencji między krajowymi przedsiębiorstwami inwestycyjnymi a oddziałami przedsiębiorstw z innych Państw Członkowskich; aby zapobiec takim niedogodnościom, należy zezwolić na przynależność oddziałów do systemów państwa przyjmującego, tak aby mogły one oferować swoim inwestorom jednakowe zabezpieczenie jak to, które jest zapewnione przez system państwa, na terenie którego są one założone; właściwe jest, aby Komisja w swoim sprawozdaniu odnośnie do stosowania niniejszej dyrektywy wskazała na to, w jakim stopniu oddziały odnosiły się do tego uprawnienia, jak również na trudności oddziałów lub systemów rekompensat inwestorów przy wprowadzaniu w życie powyższych przepisów; nie wyklucza się, iż systemy kraju pochodzenia oferują takie dodatkowe zabezpieczenie, z zastrzeżeniem warunków ustanowionych przez takie systemy.
- (16) Funkcjonowanie rynku może być zakłócone przez to, iż oddziały przedsiębiorstw inwestycyjnych założone w Państwie Członkowskim innym niż kraj pochodzenia oferują zabezpieczenie wyższe niż poziomy zabezpieczenia oferowane przez przedsiębiorstwa inwestycyjne autoryzowane w przyjmującym Państwie Członkowskim; poziom oraz zakres zabezpieczenia oferowany przez systemy rekompensat nie powinny stawać się narzędziem konkurencji; konieczne jest, przynajmniej w początkowym okresie, aby poziom i zakres zabezpieczenia oferowany inwestorom przez system kraju pochodzenia w oddziałach działających na terytorium innego Państwa Członkowskiego nie przekraczał maksymalnego poziomu i zakresu oferowanego przez odpowiedni system kraju przyjmującego; należałoby w bliskim terminie zbadać powstałe na rynku zakłócenia, biorąc za podstawę nabyte doświadczenie oraz rozwój sektora finansowego.
- (17) Gdy Państwo Członkowskie uzna, iż pewne określone kategorie inwestycji lub inwestorów nie potrzebują specjalnej ochrony, zostaną one wyłączone z przywileju korzystania z zabezpieczenia oferowanego przez systemy rekompensat dla inwestorów.
- (18) Niektóre Państwa Członkowskie posiadają systemy rekompensat dla inwestorów, za które odpowiedzialne są profesjonalne instytucje; w innych Państwach Członkowskich istnieją systemy ustanowione i regulowane prawnie; taka różnica statusu stanowi problem tylko jeśli chodzi o

⁽¹⁾ Dz.U. L 135 z 31.5.1994, str. 5.

obowiązkową przynależność do systemu lub wyłączenie z niej; niezbędne jest wtedy podjęcie kroków, aby ograniczyć kompetencje systemów w tym zakresie.

- (19) Gdy zostanie ustalona ważność roszczenia, inwestorowi należy wypłacić rekompensatę bez zbędnej zwłoki; sam system rekompensat musi być w stanie ustalić rozsądny termin do wystąpienia z roszczeniem; wygaśnięcie tego terminu nie może jednak być podniesione przeciwko inwestorowi, który z istotnych względów nie mógł dochodzić swego roszczenia w wyznaczonym terminie.
- (20) Informowanie inwestorów o warunkach rekompensat stanowi zasadniczy element ich ochrony; art. 12 dyrektywy 93/22/EWG zobowiązywał przedsiębiorstwa inwestycyjne do informowania inwestorów, przed zawarciem z nimi transakcji, o ewentualnym stosowaniu systemu rekompensat; w związku z tym niniejsza dyrektywa ustanawia zasady informowania potencjalnych inwestorów odnośnie do systemu rekompensat, które dotyczą ich operacji inwestycyjnych.
- (21) Nieuregulowane wykorzystanie, na cele reklamowe, informacji o wysokości kwoty i zakresie systemu rekompensat naraża stabilność systemu finansowego lub zaufanie inwestorów; Państwa Członkowskie winny ustanowić zasady ograniczające takie informacje.
- (22) Niniejsza dyrektywa nakłada na każde przedsiębiorstwo inwestycyjne obowiązek przyłączenia się do systemu rekompensat dla inwestorów; dyrektywy regulujące zasady przyjmowania przedsiębiorstw inwestycyjnych mających swoje siedziby główne w kraju trzecim, w szczególności dyrektywa 93/22/EWG, umożliwiają Państwom Członkowskim decydowanie, czy i na jakich warunkach zezwalają one oddziałom tych przedsiębiorstw inwestycyjnych na prowadzenie działalności na terytorium tych Państw Członkowskich; oddziały te nie korzystają z prawa swobody świadczenia usług na mocy art. 59 ust. 2 Traktatu, nie korzystają one również z prawa podejmowania i prowadzenia działalności w Państwie Członkowskim innym niż kraj pochodzenia; Państwo Członkowskie, na którego terytorium zakładane są takie oddziały, musi decydować, jak wobec nich stosować zasady zawarte w niniejszej dyrektywie, tak aby były one zgodne z art. 5 dyrektywy 93/22/EWG oraz z koniecznością ochrony inwestorów i zachowania integralności systemu finansowego; istotne jest, aby inwestorzy, którzy zwracają się do oddziału, byli w pełni informowani o przepisach dotyczących rekompensat, które są wobec nich stosowane.
- (23) W ramach niniejszej dyrektywy nie jest niezbędne harmonizowanie sposobów finansowania systemów rekompensat dla inwestorów, z jednej strony koszty wynikające z finansowania tych systemów muszą generalnie obciążać

same przedsiębiorstwa inwestycyjne, a z drugiej strony, zdolność do finansowania tych systemów musi być proporcjonalna do obciążeń tych przedsiębiorstw; nie może to jednak naruszać stabilności systemu finansowego zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

- (24) Niniejsza dyrektywa nie może powodować zaangażowania odpowiedzialności Państw Członkowskich lub ich właściwych organów wobec inwestorów, gdy zadbały one o wprowadzenie i oficjalne uznanie jednego lub kilku systemów zapewniających rekompensatę lub ochronę inwestorów w warunkach określonych niniejszą dyrektywą.
- (25) Minimalny stopień harmonizacji systemów rekompensat dla inwestorów jest niezbędny do zakończenia tworzenia rynku wewnętrznego dla przedsiębiorstw inwestycyjnych, ponieważ pozwala on na ustanowienie między inwestorami i przedsiębiorstwami stosunków opartych na większym zaufaniu, szczególnie w sytuacji, gdy chodzi o przedsiębiorstwa pochodzące z innych Państw Członkowskich, oraz uniknięcie trudności wynikających ze stosowania przez przyjmujące Państwo Członkowskie krajowych przepisów w zakresie ochrony inwestorów krajowych, które nie są harmonizowane na poziomie wspólnotowym; wiążąca dyrektywa Wspólnoty jest jedynym właściwym instrumentem do osiągnięcia wyznaczonego celu, mając na uwadze generalny brak przepisów dotyczących rekompensat dla inwestorów, których zakres stosowania odpowiadałby zakresowi zawartemu w dyrektywie 93/22/EWG; niniejszą dyrektywą osiągnięty zostaje tylko minimalny, niezbędny poziom harmonizacji; niniejsza dyrektywa pozwala Państwom Członkowskim, o ile sobie tego życzą, na ustanowienie ochrony o szerszym lub większym zakresie oraz pozostawia ona Państwom Członkowskim niezbędną swobodę w zakresie organizacji i finansowania systemów rekompensat dla inwestorów,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Dla celów niniejszej dyrektywy:

- 1) „przedsiębiorstwo inwestycyjne” – oznacza przedsiębiorstwo inwestycyjne określone w art. 1 ust. 2 dyrektywy 93/22/EWG
- posiadające zezwolenie na działalność zgodnie z art. 3 dyrektywy 93/22/EWG,
- lub

- posiadające zezwolenie na działalność jako instytucja kredytowa, zgodnie z dyrektywą 77/780/EWG ⁽¹⁾ i z dyrektywą 89/646/EWG ⁽²⁾, zezwolenie na działalność obejmuje jedną lub więcej usług inwestycyjnych wymienionych w sekcji A Załącznika do dyrektywy 93/22/EWG;
- 2) „operacje inwestycyjne” – oznacza usługi inwestycyjne określone w art. 1 ust. 1 dyrektywy 93/22/EWG oraz usługę wskazaną w pkt. 1 sekcji C Załącznika do tej dyrektywy;
- 3) „instrumenty” – oznacza instrumenty wymienione w sekcji B Załącznika do dyrektywy 93/22/EWG;
- 4) „inwestor” – oznacza osobę, która powierzyła swoje środki finansowe lub instrumenty, w ramach operacji inwestycyjnych, przedsiębiorstwu inwestycyjnemu;
- 5) „oddział” – oznacza przedsiębiorstwo stanowiące część przedsiębiorstwa inwestycyjnego, pozbawione osobowości prawnej i świadczące usługi inwestycyjne, na wykonywanie których przedsiębiorstwo inwestycyjne otrzymało zezwolenie; przedsiębiorstwa utworzone na terytorium jednego Państwa Członkowskiego przez przedsiębiorstwo inwestycyjne mające swoją siedzibę główną w innym Państwie Członkowskim są uznane za jeden oddział;
- 6) „operacja inwestycyjna łączona” – oznacza operację inwestycyjną dokonywaną na rzecz przynajmniej dwóch osób, w której przynajmniej dwie osoby posiadają prawa, które mogą być wykonywane w drodze podpisu przynajmniej jednej z tych osób;
- 7) „właściwe władze” – oznacza organy władzy określone w art. 22 dyrektywy 93/22/EWG; w danym wypadku mogą to być organy władzy, które określa art. 1 dyrektywy Rady 92/30/EWG z dnia 6 kwietnia 1992 r. w sprawie nadzoru skonsolidowanego nad instytucjami kredytowymi ⁽³⁾.

Artykuł 2

1. Każde Państwo Członkowskie zapewni wprowadzenie i oficjalne uznanie na swoim terytorium jednego lub kilku systemów

⁽¹⁾ Pierwsza dyrektywa Rady 77/780/EWG z dnia 12 grudnia 1977 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.U. L 322 z 17.12.1997, str. 30). Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 89/646/EWG (Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 1).

⁽²⁾ Druga dyrektywa Rady 89/646/EWG z dnia 15 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, zmieniająca dyrektywę nr 77/780/EWG (Dz.U. L 386 z 30.12.1989, str. 1). Dyrektywa zmieniona ostatnio przez dyrektywę 92/30/EWG (Dz.U. L 110 z 28.4.1992, str. 52).

⁽³⁾ Dz.U. L 110 z 28.4.1992, str. 52.

rekompensat dla inwestorów. Z wyłączeniem przypadków przewidzianych w drugim ustępie oraz w art. 5 ust. 3, żadne przedsiębiorstwo inwestycyjne posiadające zezwolenie na działalność w danym Państwie Członkowskim nie może przeprowadzać operacji inwestycyjnych, jeżeli nie należy do takiego systemu.

Jednakże Państwo Członkowskie może zwolnić instytucję kredytową, do której odnosi się niniejsza dyrektywa, z obowiązku przynależenia do systemu rekompensat dla inwestorów, gdy dana instytucja jest już zwolniona, na mocy art. 3 ust. 1 dyrektywy 94/19/WE, z obowiązku uczestniczenia w systemie gwarancji depozytów, pod warunkiem że poziom ochrony i informacje dostarczane depozytariuszom są również dostarczane na tych samych warunkach inwestorom i że w ten sposób inwestorzy ci korzystają z ochrony przynajmniej w takim samym stopniu, jaki oferuje system rekompensat dla inwestorów.

Państwo Członkowskie korzystające z tego uprawnienia powiadamia o tym Komisję; przedstawia Komisji w szczególności cechy tego systemu ochrony i spis instytucji kredytowych, które są objęte tym systemem w drodze niniejszej dyrektywy, Państwo Członkowskie przekaże również późniejsze zmiany do przekazanych informacji. Komisja powiadamia o tym Radę.

2. System chroni inwestorów, zgodnie z art. 4, w przypadku gdy:

— właściwe władze stwierdziły że, ich zdaniem, przedsiębiorstwo inwestycyjne w danym momencie, z powodów ściśle związanych ze swoją sytuacją finansową, nie jest w stanie wypełnić swoich zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie ma możliwości ich wypełnienia w najbliższym czasie,

lub gdy

— z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową przedsiębiorstwa inwestycyjnego organ sądowy wydał orzeczenie, którego skutkiem jest zawieszenie możliwości dochodzenia przez inwestora swoich roszczeń od przedsiębiorstwa inwestycyjnego,

w zależności od tego, czy jako pierwsze nastąpiło stwierdzenie stanu rzeczy, czy wydanie orzeczenia.

Zapewnione musi być pokrycie roszczeń wynikających z niemożności przedsiębiorstwa inwestycyjnego do:

— wypłacenia inwestorom środków finansowych należnych im, bądź należących do nich i posiadanych w ich imieniu w związku z operacjami inwestycyjnymi,

lub

— zwrotu inwestorom należących do nich instrumentów posiadanych lub zarządzanych ich imieniem w związku z operacjami inwestycyjnymi,

zgodnie z obowiązujący stanem prawnym i warunkami umowy.

3. Każde roszczenie instytucji kredytowej, na podstawie ust. 2, która w danym Państwie Członkowskim podlega przepisom zarówno niniejszej dyrektywy, jak i dyrektywy 94/19/WE, jest zaliczane przez to Państwo Członkowskie do systemu podlegającego przepisom jednej lub drugiej dyrektywy, zgodnie z tym, co Państwo to uzna za właściwe. Żadna roszczenie nie może być przedmiotem rekompensaty na mocy obydwu dyrektyw.

4. Wysokość roszczenia inwestora jest wyliczana zgodnie ze stanem prawnym i warunkami umowy, szczególnie tymi, które dotyczą odszkodowania lub zwrotu należności, stosowanymi dla oszacowania, w dniu stwierdzenia stanu rzeczy lub wydania orzeczenia, wskazanego w ust. 2, wysokości środków finansowych lub wartości określonej, o ile to możliwe, na podstawie wartości rynkowej instrumentów należących do inwestora, których przedsiębiorstwo inwestycyjne nie jest w stanie spłacić lub zwrócić.

Artykuł 3

Roszczenia wynikające z transakcji, na które została nałożona kara w związku z przestępstwem „prania pieniędzy” w rozumieniu art. 1 dyrektywy Rady 91/308/EWG z dnia 10 czerwca 1991 r. w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania brudnych pieniędzy⁽¹⁾, są wyłączone z odszkodowania w ramach systemów rekompensat dla inwestorów.

Artykuł 4

1. Państwa Członkowskie zapewnią, aby system przewidywał zabezpieczenie nie niższe niż 20 000 ECU dla każdego inwestora w odniesieniu do roszczenia wskazanego w art. 2 ust. 2.

Państwa Członkowskie, w których w dniu przyjęcia niniejszej dyrektywy pokrycie roszczenia jest niższe niż 20 000 ECU, mogą utrzymywać niższy poziom zabezpieczenia do dnia 31 grudnia 1999 r., pod warunkiem że nie jest on niższy niż 15 000 ECU. To rozwiązanie może również dotyczyć tych Państw Członkowskich, w których obowiązują przepisy przejściowe określone w art. 7 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 94/19/WE.

2. Państwo Członkowskie może założyć, że niektórzy inwestorzy będą wyłączeni z systemów rekompensat lub będą rekompensowani w mniejszym stopniu. Lista takich wyłączeń umieszczona jest w załączniku I.

3. Zapis niniejszego artykułu nie wyklucza utrzymania lub wprowadzenia przepisów zapewniających wyższe lub pełniejsze zabezpieczenie dla inwestorów.

4. Państwo Członkowskie może ograniczyć wysokość zabezpieczenia przewidzianą w ust. 1 lub wskazaną w ust. 3 do określonego procentu kwoty roszczenia inwestora. Jednakże stopień

zabezpieczenia musi być równy lub wyższy niż 90 % kwoty, o ile wysokość zwrotu z tytułu systemu rekompensat jest niższa niż 20 000 ECU.

Artykuł 5

1. Jeżeli przedsiębiorstwo inwestycyjne, którego przynależność do systemu rekompensat jest obligatoryjna w myśl artykułu 2 ust. 1, nie wypełnia zobowiązań, które na nim ciążyą jako na uczestniku tego systemu, właściwe organy, które wydały zezwolenie, są informowane o niewypełnianiu zobowiązań i w ramach współpracy z systemem rekompensat podejmują wszystkie stosowne środki, łącznie z sankcjami, w celu zagwarantowania wypełnienia zobowiązań przez przedsiębiorstwo.

2. Jeżeli podjęte środki nie wystarczą dla zapewnienia wypełnienia swych zobowiązań przez przedsiębiorstwo inwestycyjne, to, o ile prawo krajowe zezwala na wykluczenie uczestnika oraz za wyraźną zgodą właściwych organów, po upływie terminu określonego w zawiadomieniu, który nie może być krótszy niż dwanaście miesięcy, system może poinformować o zamiarze wykluczenia z niego przedsiębiorstwa inwestycyjnego. Zabezpieczenie przewidziane w art. 2 ust. 2 akapit drugi nadal jest zagwarantowane dla operacji inwestycyjnych dokonywanych w tym okresie. Jeżeli po wygaśnięciu terminu określonego w zawiadomieniu przedsiębiorstwo inwestycyjne nie wypełniło swych zobowiązań, to system rekompensat może ponownie za wyraźną zgodą właściwych organów wykluczyć je z niego.

3. Jeżeli prawo krajowe zezwala oraz za wyraźną zgodą właściwych organów, które wydały zezwolenie, przedsiębiorstwo inwestycyjne wykluczone z systemu rekompensat dla inwestorów może kontynuować świadczenie usług inwestycyjnych, gdy przed wykluczeniem przewidziało ono inne mechanizmy rekompensaty zapewniające inwestorom zabezpieczenie przynajmniej w takiej wysokości i o charakterze zbliżonym do rekompensat oferowanych przez oficjalnie przyjęty system.

4. Jeżeli przedsiębiorstwo inwestycyjne, którego wykluczenie jest proponowane zgodnie z zapisem ust. 2, nie jest w stanie zapewnić innych mechanizmów spełniających warunki wskazane w ust. 3, właściwe organy, które wydały zezwolenie, w trybie natychmiastowym cofają to zezwolenie.

Artykuł 6

Zabezpieczenie przewidziane w art. 2 ust. 2 akapit drugi obowiązuje, po cofnięciu zezwolenia, dla operacji inwestycyjnych przeprowadzanych aż do momentu cofnięcia tego zezwolenia.

Artykuł 7

1. Systemy rekompensat dla inwestorów, ustanowione i oficjalnie uznane w Państwie Członkowskim, zgodnie z art. 2 ust. 1, obejmują również inwestorów oddziałów założonych przez przedsiębiorstwa inwestycyjne w innych Państwach Członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 166 z 28.6.1991, str. 77.

Do 31 grudnia 1999 r. ani poziom, ani zakres, w tym również wysokość procentowa, proponowanego pokrycia nie może przekraczać maksymalnego poziomu i zakresu pokrycia przewidzianego przez system rekompensat przyjmującego Państwa Członkowskiego na jego terytorium. Przed tą datą Komisja sporządzi sprawozdanie na bazie zdobytych doświadczeń w zakresie stosowania niniejszego akapitu oraz art. 4 ust. 1 dyrektywy 94/19/WE i rozpatrzy konieczność utrzymania tych przepisów. W danym przypadku Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycję dyrektywy przewidującą przedłużenie ważności powyższych przepisów.

Jeżeli poziom lub zakres, w tym również wysokość procentowa, proponowanego pokrycia przez system rekompensat dla inwestorów przyjmującego Państwa Członkowskiego przekracza poziom lub zakres pokrycia przewidziany w Państwie Członkowskim, w którym przedsiębiorstwo inwestycyjne jest zatwierdzone, przyjmujące Państwo Członkowskie zapewni, żeby na jego terytorium obowiązywał oficjalnie przyjęty system, do którego oddział mógłby dobrowolnie należeć w celu uzupełnienia pokrycia, z którego korzystają już inwestorzy z racji przynależenia tego oddziału do systemu Państwa Członkowskiego pochodzenia.

System, do którego będzie należał oddział, powinien obejmować kategorię instytucji, do których zaliczany jest ten oddział i do których jest w największym stopniu zbliżona z punktu widzenia kategorii obowiązujących w przyjmującym Państwie Członkowskim.

Państwa Członkowskie zapewnią, aby warunki przedmiotowe i ogólnego zastosowania dotyczące przynależności oddziału były zawarte we wszystkich systemach rekompensat dla inwestorów. Uczestnictwo zależy od respektowania zobowiązań wynikających z przynależności do systemu, w tym w szczególności od uiszczania wszystkich składek oraz innych opłat. Przy wdrażaniu niniejszego ustępu Państwa Członkowskie stosują się do głównych zasad zamieszczonych w załączniku II.

2. Jeżeli oddział, który skorzystał z możliwości dowolnego uczestnictwa przewidzianego w ust. 1, nie wypełnia zobowiązań spoczywających na nim jako na uczestniku systemu rekompensat dla inwestorów, właściwe organy, które wydały zezwolenie, zostają o tym poinformowane i w ramach współpracy z systemem rekompensat podejmują wszelkie stosowne środki w celu zapewnienia wypełnienia tychże zobowiązań.

Jeżeli podjęte środki nie będą wystarczające dla zapewnienia wypełnienia przez oddział zobowiązań wskazanych w niniejszym artykule i po upływie stosownego terminu określonego dla zawiadomienia, który nie może być krótszy niż dwanaście miesięcy, system rekompensat może, za zgodą właściwych organów, które wydały zezwolenie, wykluczyć ten oddział. Operacje inwestycyjne przeprowadzone przed datą wykluczenia pozostają zabezpieczone po tej dacie przez system rekompensat, do którego oddział należał dobrowolnie. Inwestorzy zostają poinformowani o cofnięciu dodatkowego zabezpieczenia oraz o dniu, w którym to cofnięcie nastąpi.

Artykuł 8

1. Zabezpieczenie określone w art. 4 ust. 1, 3 i 4 odnosi się do wszystkich roszczeń inwestora w stosunku do przedsiębiorstwa inwestycyjnego, określonego w niniejszej dyrektywie, bez względu na liczbę kont, walutę i lokalizację na obszarze Wspólnoty.

Jednakże Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, że fundusze w walutach innych niż waluty Państw Członkowskich oraz ecu są wyłączone z zabezpieczenia lub podlegają zabezpieczeniu w mniejszym stopniu. Opcja ta nie ma zastosowania do instrumentów finansowych.

2. Przy obliczaniu zabezpieczenia wskazanego w art. 4 ust. 1, 3 i 4 brana jest pod uwagę część przypadająca na każdego inwestora w przypadku wspólnej operacji inwestycyjnej.

W przypadku braku specjalnych przepisów roszczenia są dzielone w sposób równy między wszystkich inwestorów.

Państwa Członkowskie mogą założyć, że roszczenia ze wspólnej operacji inwestycyjnej, do której prawa posiadają przynajmniej dwie osoby jako członkowie spółki, stowarzyszenia lub organizacji o zbliżonym charakterze, nieposiadającej osobowości prawnej, mogą dla obliczenia progów określonych w art. 4 ust. 1, 3 i 4 zostać połączone i potraktowane tak, jakby wynikały z inwestycji przeprowadzonej przez jednego inwestora.

3. Jeżeli inwestor nie jest uprawniony do posiadanych sum lub papierów wartościowych, osoba uprawniona korzysta z odszkodowania pod warunkiem, że osoba ta została określona lub jej tożsamość jako uprawnionej można ustalić przed datą stwierdzenia stanu rzeczy lub wydania orzeczenia, określonych w art. 2 ust. 2.

Jeżeli są dwie osoby uprawnione lub więcej, brana jest pod uwagę część należąca do każdego z nich, zgodnie z przepisami określającymi zarządzanie sumami lub papierami wartościowymi dla obliczenia limitów określonych w art. 4 ust. 1, 3 i 4.

Niniejszy przepis nie ma zastosowania do przedsiębiorstw wspólnego inwestowania.

Artykuł 9

1. System rekompensat podejmuje właściwe środki w celu poinformowania inwestorów o stwierdzeniu stanu rzeczy lub orzeczeniu, wskazanych w art. 2 ust. 2, I, jeżeli mają być oni rekompensowani, wypłacenie odszkodowania nastąpi w możliwie najkrótszym terminie. System może wyznaczyć termin, w ciągu którego inwestorzy są zobowiązani do przedstawienia swoich roszczeń. Termin ten nie może być krótszy niż pięć miesięcy, licząc od dnia, w którym nastąpiło ogłoszenie stanu rzeczy lub orzeczenia.

Jednakże wygaśnięcie terminu, o którym mowa, nie może stanowić podstawy do odmowy przez system przyznania zabezpieczenia inwestorowi, który nie był w stanie w określonym czasie dochodzić swojego prawa do rekompensaty.

2. System powinien móc wypłacić należności inwestorów tak szybko, jak to jest możliwe, i najpóźniej trzy miesiące po tym, jak wybór i kwota należności zostaną ustanowione. W specjalnych okolicznościach i w wyjątkowych przypadkach system rekompensat może zwrócić się do właściwych organów o przedłużeniu terminu. Takie przedłużenie nie może przekraczać trzech miesięcy.

3. Bez względu na termin wyznaczony w ust. 2, w przypadku gdy inwestor lub inna osoba uprawniona lub zainteresowana udziałem w operacji inwestycyjnej zostanie oskarżona o popełnienie przestępstwa wynikającego lub związanego z praniem brudnych pieniędzy w rozumieniu art. 1 dyrektywy 91/308/EWG, system rekompensat może zawiesić wszelkie wypłaty w oczekiwaniu na orzeczenie sądu.

Artykuł 10

1. Państwa Członkowskie zapewnią, aby każde przedsiębiorstwo inwestycyjne podejmowało właściwe środki w celu dostarczania swoim faktycznym i potencjalnym inwestorom informacji potrzebnych im do zapoznania się z systemem rekompensat dla inwestorów, którego uczestnikiem jest przedsiębiorstwo inwestycyjne i jego oddziały na obszarze Wspólnoty lub zapoznania się z każdym innym mechanizmem przewidzianym na mocy art. 2 ust. 1 akapit drugi lub art. 5 ust. 3. Inwestorzy są informowani o przepisach systemu rekompensat dla inwestorów lub o każdym innym stosowanym mechanizmie, a w szczególności o wysokości i zakresie zabezpieczenia oferowanego przez system rekompensat, jak również o ustalonych w danym wypadku przez Państwo Członkowskie regułach zgodnie z art. 2 ust. 3. Informacje te są udostępniane w formie zrozumiałej.

Ponadto informacje na temat warunków rekompensaty i formalności do wypełnienia przez osobę rekompensowaną są przekazywane na życzenie.

2. Informacje wskazane w ust. 1 są dostępne we wszystkich językach oficjalnych Państwa Członkowskiego, w którym jest założony oddział, w sposób ustanowiony przez prawo krajowe.

3. Państwa Członkowskie ustanawiają przepisy ograniczające wykorzystanie do celów reklamowych informacji wskazanych w ust. 1 dla uniknięcia ewentualności, by takie użycie naruszyło stabilność systemu finansowego lub zaufanie inwestorów. Państwa Członkowskie mogą w szczególności ograniczyć taką reklamę do zwykłej wzmianki o systemie, do którego należy przedsiębiorstwo inwestycyjne.

Artykuł 11

1. Państwo Członkowskie kontroluje, czy oddziały założone przez przedsiębiorstwo inwestycyjne, mając swoją rzeczywistą

siedzibę poza terytorium Wspólnoty, posiadają zabezpieczenie równoważne do przewidzianych przez niniejszą dyrektywę. Przy braku takiego zabezpieczenia Państwa Członkowskie, z zastrzeżeniem art. 5 dyrektywy 93/22/EWG, mogą się spodziewać, że oddziały założone przez przedsiębiorstwo inwestycyjne mające swoją rzeczywistą siedzibę poza terytorium Wspólnoty należą do systemu rekompensat dla inwestorów funkcjonującego na ich obszarze.

2. Inwestorzy faktyczni i potencjalni oddziałów założonych przez przedsiębiorstwo inwestycyjne, których siedziba znajduje się poza obszarem Wspólnoty, otrzymują od przedsiębiorstwa inwestycyjnego wszystkie istotne informacje dotyczące przepisów w dziedzinie rekompensat, które odnoszą się do ich inwestorów.

3. Informacje wskazane w ust. 2 są dostępne w języku lub językach oficjalnych Państwa Członkowskiego, w którym założony jest oddział, w sposób przewidziany prawem krajowym i są one ujęte w sposób jasny i zrozumiały.

Artykuł 12

Bez uszczerbku dla innych praw, które mogłyby przyznawać im prawo krajowe, systemy, które dokonują wypłat z tytułu rekompensat dla inwestorów, mają prawo subrogacji w prawach tych inwestorów przy procedurach likwidacyjnych aż do wysokości kwoty równej kwocie wpłaconej.

Artykuł 13

Państwa Członkowskie zapewnią, aby prawo inwestora do rekompensaty mogło stanowić przedmiot skargi inwestora przeciwko systemowi rekompensat.

Artykuł 14

Najpóźniej do dnia 31 grudnia 1999 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat stosowania niniejszej dyrektywy, z załączonymi, w miarę potrzeb, propozycjami jej ponownego rozpatrzenia.

Artykuł 15

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie niezbędne przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne w celu dostosowania się do przepisów niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 26 września 1998 r. Komisja zostanie niezwłocznie o tym poinformowana.

Przyjmując powyższe przepisy, Państwa Członkowskie zaopatrzą je w odpowiednie odniesienia do niniejszej dyrektywy i odniesienia te znajdą się również w oficjalnej publikacji tych przepisów. Sposób ujęcia tych odniesień jest ustalany przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji tekst najważniejszych przepisów prawa krajowego, które przyjmą w dziedzinie podlegającej niniejszej dyrektywie.

Artykuł 16

Artykuł 12 dyrektywy 93/22/EWG traci moc w dniu określonym w art. 15 ust. 1.

Artykuł 17

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 18

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 3 marca 1997 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. M. GIL-ROBLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. DE BOER

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

LISTA WYŁĄCZEŃ OKREŚLONYCH W ART. 4 UST. 2

1. Inwestorzy zawodowi i instytucjonalni, w tym:
 - przedsiębiorstwa inwestycyjne w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 93/22/EWG,
 - instytucje kredytowe w rozumieniu art. 1 tiret pierwsze dyrektywy 77/780/EWG,
 - instytucje finansowe w rozumieniu art. 1 ust. 6 dyrektywy 89/646/EWG,
 - towarzystwa ubezpieczeniowe,
 - przedsiębiorstwa wspólnego inwestowania,
 - fundusze rentowe i emerytalne.Inni inwestorzy zawodowi i instytucjonalni.
2. Instytucje ponadnarodowe, rządy państw i centralne władze administracyjne.
3. Władze terytorialne, regionalne, lokalne lub gminne.
4. Administratorzy, zarządzający oraz udziałowcy bezpośrednio odpowiedzialni za przedsiębiorstwa inwestycyjne, akcjonariusze posiadający przynajmniej 5 % kapitału takich przedsiębiorstw, osoby odpowiedzialne za dokonywanie ustawowej kontroli dokumentów księgowych oraz inwestorzy posiadający takie same prawa w innych instytucjach należących do tej samej grupy.
5. Bliscy krewni i osoby trzecie działający w imieniu inwestorów określonych w pkt. 4.
6. Inne instytucje należące do tej samej grupy.
7. Inwestorzy, którzy są odpowiedzialni lub którzy uzyskali korzyści z pewnych spraw dotyczących przedsiębiorstwa inwestycyjnego i doprowadzili do problemów finansowych lub którzy przyczynili się do pogorszenia jego sytuacji finansowej.
8. Spółki o takiej wielkości, którym nie zezwala się na sporządzanie skróconego bilansu zgodnie z art. 11 czwartej dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r., założone na podstawie art. 54 ust. 3 pkt g) Traktatu dotyczącego sprawozdań rocznych niektórych typów spółek ⁽¹⁾.

(¹) Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11. Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 94/8/WE (Dz.U. L 82 z 25.3.1994, str. 33).

ZAŁĄCZNIK II

GŁÓWNE ZASADY

(określone w art. 7 ust. 1 akapit piąty)

W przypadku gdy oddział wnosi o uczestniczenie w systemie przyjmującego Państwa Członkowskiego w celu korzystania z dodatkowego zabezpieczenia, system przyjmującego Państwa Członkowskiego określa na zasadzie dwustronnej wraz systemem kraju pochodzenia właściwe zasady reguły i procedury dla wypłacania rekompensaty inwestorom tego oddziału. Zdefiniowanie tych procedur i ustalenie warunków uczestnictwa tego oddziału (określonych w art. 7 ust. 1) opiera się na następujących zasadach:

- a) system przyjmującego Państwa Członkowskiego zachowuje w pełni prawo narzucenia swoich reguł przedmiotowych oraz reguł ogólnego stosowania uczestniczącym instytucjom inwestycyjnym; system ten może wymagać, aby stosowne informacje były mu przekazywane oraz ma on prawo do weryfikowania tych informacji u właściwych organów kraju pochodzenia;
 - b) system przyjmującego Państwa Członkowskiego wypełnia roszczenia o dodatkową rekompensatę po otrzymaniu od właściwych organów kraju pochodzenia orzeczenia lub stwierdzenia stanu rzeczy określonych w art. 2 ust. 2. System przyjmującego Państwa Członkowskiego zachowuje pełne prawo do weryfikacji praw inwestora według własnych zasad i procedur przed wypłaceniem dodatkowej rekompensaty;
 - c) systemy przyjmującego Państwa Członkowskiego i kraju pochodzenia współpracują bez ograniczeń w celu zapewnienia inwestorowi szybkiego wypłacenia rekompensaty w odpowiedniej wysokości. W szczególności uzgadniają one kwestię, w jaki sposób roszczenie wzajemne, które może prowadzić do rekompensaty z tytułu jednego z dwóch systemów, wpływa na rekompensatę wypłacaną inwestorowi przez każdy system;
 - d) system przyjmującego Państwa Członkowskiego może domagać się od oddziału opłat na dodatkowe zabezpieczenie na stosownej podstawie, biorąc pod uwagę zabezpieczenie przewidziane przez system kraju pochodzenia. W celu ułatwienia pobierania opłaty system przyjmującego Państwa Członkowskiego może opierać się na założeniu, że jego odpowiedzialność będzie w każdym przypadku ograniczona do różnicy pomiędzy zabezpieczeniem, które on oferuje, i zabezpieczeniem oferowanym przez kraj pochodzenia, niezależnie od kwestii, czy kraj pochodzenia faktycznie wypłaca rekompensatę z tytułu roszczeń inwestorów na terytorium przyjmującego Państwa Członkowskiego.
-